

PÁLYÁZAT
A FAZEKAS UTCAI ÁLTALÁNOS ISKOLA
és
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
INTÉZMÉNYVEZETŐ
(MAGASABB VEZETŐ)
BEOSZTÁSÁNAK
ELLÁTÁSÁRA

2021. március

Készítette: Cseke Gábor

3. Vezetői program

Az általános iskolával szemben több oldalról többféle elvárás fogalmazódik meg. A szülő olyan iskolát szeretne, ahol gyermeke biztonságban van, képességeit a legjobban fejlesztik, minőségi, használható tudást nyújtanak neki. Olyat, ahol kreatív, kiegyensúlyozott személyiséggé nevelik, s ahonnan a számára legmegfelelőbb továbbtanulási lehetőséget tudja választani. A diák olyan iskolát szeretne, ahol jól érzi magát, megtalálja helyét a közösségben, amelyhez tartozónak büszkén vallja magát. Az intézmény dolgozóinak szemszögéből a biztonságos, jó légkörű munkahelyi környezet a fontos, ahol munkáját megbecsülik, és lehetősége van a magas szintű szakmai tevékenységre, fejlődésre. A fenntartó számára egy olyan intézmény a kedvező, amelyik anélkül is jól működik, hogy egyedi, vagy különös figyelmet kellene rá fordítani. Segítő közreműködéssel, korrekt együttműködéssel funkcióját szabályszerűen ellátó, eredményesen prosperáló intézménynek kell maradnia. Ugyanakkor egy iskola számára fontos a referencia, a hírneve, megítélése, a város közösségében betöltött szerepe.

Jövőképemet az intézmény külső és belső környezetének, a folyamatban lévő vagy várható változásoknak figyelembe vételével szeretném meghatározni. Igyekszem az

intézmény lehetőségeit, a fenntartó elvárásait és saját elképzeléseimet egyesíteni, hogy az intézmény jövőképe reális, megvalósítható legyen.

Személyes megfogalmazásban: olyan iskolát szeretnék, amelyet a saját családomban nevelkedő gyermekek számára is nyugodt lelkiismerettel elfogadhatok.

3.1. Nevelési célok és feladatok

Iskolánkban hangsúlyt fektetünk a gyermekek erkölcsi, érzelmi és értelmi fejlődésére.

Olyan fiatalokat szeretnénk nevelni, akik nyitottak a tudás elsajátítására, akik értéket teremtő, erkölcsi tartással bíró, kulturált emberekké lesznek. Alakuljon ki bennük az ember tisztelete, váljanak elfogadó, szabad és gazdag személyiséggé.

Saját közösségük iránt legyenek elkötelezettek, egészséges nemzettudattal és lokálpatriotizmussal rendelkezzenek. Kiemelten fontos a hazaszeretet, az egészséges nemzettudat kialakítása, a hagyományok tisztelete, a kulturális tradíciók őrzése. Ismerje és szeresse a felnövekvő ifjúság saját hazáját, valamint szűkebb pátriáját.

A tanórák és a tanórán kívüli programok egyaránt szolgálják ezeket a célokat. A ma iskolába lépő nemzedék jelentősen különbözik a korábitól, hiszen megváltoztak a társadalmi körülmények is. Felgyorsult az élet, kitágult a kör, ahonnan a gyermek az információit szerzi, így az ezek között való eligazodás segítése újabb feladatot ró a nevelőkre. Arra kell ösztönöznünk tanítványainkat, hogy célszerűen, kritikusan és etikusan használják a különböző forrásokat. A közösségfejlesztés a tanórákon éppúgy megjelenik, mint azokon kívül, ebben nemcsak az osztályfőnököknek, hanem minden pedagógusnak szerepe van.

Identitásunkat erősíti a művészeti oktatásunk palettáján megjelenő néptánc és népi kultúra, a színjáték tanszak hagyományokat felelevenítő előadásai, de az egész iskolai közösség számára nyitott, rendszeresen megrendezett táncház is. Az elmúlt években sikerült a szülőkből álló élő zenekarral megrendezni táncvizsgáinkat és táncházainkat is. Ennek jelentősége többek között abban is áll, hogy nemzedékek együtt tudják átélni, élvezni népünk hagyományait. Kiemelt fontosságúnak tartom az ünnepeink méltó megünneplését is, amellyel a közösséghez való tartozásunk erősödhet.

A lokálpatriotizmust erősítik a helytörténeti témájú vetélkedők, helyismereti táborok, kiállítások, de a város különböző rendezvényein való megjelenés is. Ezeket az elmúlt évekhez hasonlóan továbbra is szeretném támogatni.

A nevelési célok között kiemelendő az egészséges életmódra és a környezettudatos szemléletre való nevelés. Feladatunk ehhez köthetően a példaadás, a mindennapos cselekvésekbe ágyazott iránymutatás, a célzott foglalkozások, programok megrendezése, vagy akár a pályázati lehetőségek megragadása (pl. „Menő menza” pályázat).

Kívánatos, hogy a helyes szokások kialakításával, a pszichés és szociális problémák időben való felismerésével és kezelésével hatékony stratégiát dolgozzunk ki a dohányzás és a drogfogyasztás ellen. Szerencsére ma még ez a problémakör csak elenyésző számban érinti tanulóinkat, mégis úgy gondolom, szükség van iskolavédőnőnk felvilágosító tevékenységére, iskolapszichológusunk hathatós támogatására, hogy tanulóink ne csak 14 éves korukig, hanem lehetőleg később is képesek legyenek az ilyen negatív hatásoknak ellenállni.

Ugyanilyen jelentőségű még a családi életre, a családnak, mint a társadalom legkisebb és legalapvetőbb egységének fontosságára nevelés. Ma, amikor a gyerekek közül olyan sokan élnek csonka családban vagy rendezetlen családi viszonyok között, nagyobb felelősség hárul e tekintetben is az iskolára. A nevelési módszereknek hatékonyaknak és jól átgondoltaknak kell lenniük, építve a jó hagyományokra, de ezt ötvözve az új elvárásokkal, alkalmazkodva a változásokhoz.

A nevelés célja a harmonikus személyiség helyes önismerettel, elegendő önbizalommal, közösségi elkötelezettséggel, egészséges értékrenddel. Ehhez igyekszem biztosítani minden feltételt az iskola részéről.

3.2. Oktatási célok és feladatok

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izalmára, hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

(Szentgyörgyi Albert)

Az oktatás célja, hogy korszerű, megalapozott, biztos tudásra tegyenek szert gyermekeink, amely a középfokú oktatásban bármilyen irányú továbbfejlesztést, specializálódást lehetővé tesz. Alsó tagozatban legfontosabb a biztos alapkészségek (olvasás, írás, számolás) mellett a nyelvtanilag és tartalmilag helyes beszéd elsajátíttatása. Felső tagozatban minden tanuló egyéni képességeihez mérten a legnagyobb tudásszintet érje el, ehhez az oktatás biztosítja a hatékony módszerek alkalmazását. Fontos azonban, hogy az iskola ne csak tudást közvetítsen, hanem tanítsa meg a gyerekeket a tanulás hatékony módszereire, alakítsa ki bennük az élethosszig való tanulás igényét.

Az általános iskola feladatairól Pedagógiai Programunk így fogalmaz:

„Az alapfokú nevelési – oktatási intézmények feladata, hogy az iskolába lépő kisgyermekben óvják és továbbfejlesszék a megismerés, megértés és a tanulás iránti érdeklődést, nyitottságot. Átvezessék a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá tegyék saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értéke iránt. Az iskola adjon teret a gyermekjáték - és mozgás iránti vágyának, segítse természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen. A kíváncsiságra és az érdeklődésre építsen, és az ez által motivált munkában fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és előmozdítsa érzélemvilágának gazdagodását. Mintákat adjon az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozza a tanulási szokásokat. Támogassa az egyéni képességek kibontakozását. Segítse a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődjön azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amely a gyermek szociális – kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadhatnak. A tehetséges gyerekek felismerése és fejlesztése is fontos feladatunk (tehetséggondozás).”

Az oktatási folyamat sikeressége tehát alapvetően meghatározza a tanulók sikerességét, de ugyanígy az intézmény sikerességét is. Ahhoz, hogy a fejlesztés irányát meg tudjuk határozni, szükség van objektív eredményességi mutatókra. Ilyenek a tanulmányi eredmények, a továbbtanulási eredmények, a kompetenciamérés eredményei, a versenyeredmények, a lemorzsolódási mutatók.

Iskolánk eredményeiről így fogalmaz a 2019-ben lezajlott tanfelügyeleti eljárás összegző értékelése:

„Az eltérő szociokulturális környezetből érkező diákok és szülei elvárásához igazodva, a gyerekek képessége alapján – az iskola alapfunkciójának ellátása mellett több területen lehetőséget nyújt, amely vonzóvá teszi az érintettek számára a Fazekas Utcai Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolát. A kompetenciamérések ill. belső mérések eredményeiről korrekt információt adnak, meghatározzák a fejlesztéshez, változtatáshoz szükséges lépéseket. Versenyeredmények, felvételi eredmények, mérési eredmények mutatják, hogy eredményes oktató-nevelő munka folyik az intézményben. Az intézmény: Akkreditált Kiváló Tehetségpont (2012), Európai Tehetségpont (2017), Fazekas Gyermekkar Múzsza-díj, Magyar Alapfokú Művészetpedagógia Értéktára – Jó gyakorlatok értéktára kötetbe is bekerült Komplex zenei tehetséggondozó műhelyprogramjával.”

A **tanulmányi átlag** iskolai szinten jónak mondható. „A csoportos szülői interjúkn elhangzottakból megállapítható, hogy a pedagógiai folyamatok fontos szerepet kapnak az intézményben, a jó intézményi tanulmányi átlag (4,3-4,4) mellett a gyermekközpontú pedagógusok pozitív személyiség- és közösségfejlesztő munkájuknak köszönhetően a szülők elégedettségét is kivívták.” (Tanfelügyelet-összegző értékelés) A jövőben is nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a diákok tanulmányi munkáját a pedagógusok rendszeresen értékeljék, és az eredmények tükrében jelöljék ki pedagógiai tevékenységük irányát.

Továbbtanulási mutatóink alapján elmondható, hogy diákjaink nagy többsége sikeresen készül fel a középiskolára, igen magas az érettségit adó intézményekben továbbtanulók aránya. Hivatalosan az első évben kapunk visszajelzést volt tanulóinkról, hogyan állják meg helyüket az új iskolában. Szeretném az elkövetkezendőkben az utánkövetést kibővíteni a középiskola végéig, hogy minél több volt diákunkról legyen információnk, s ezzel az általános iskolai alapvetés sikerességét is értékelni tudjuk.

Kompetenciamérési eredményeink az országos átlag körül mozognak, ez azonban a többi eredményességi mutatóval összevetve, a családi indexet is figyelembe véve nem kielégítő. Az elmúlt években több elemzés is született ezzel kapcsolatban, az egyes tanulók egyéni eredményeit is összehasonlítottuk, s ez alapján határoztuk meg a fejlesztési irányt. Számon kérhető, dokumentált formában is emelni kell a kompetenciák fejlesztésére irányuló órák és feladattípusok számát. Feladatombnak tekintem, hogy olyan módszertani

fejlesztést vigyünk végig az iskolában, melynek eredményeként a gyerekek kompetenciái ilyen, mérhető formában is javulni fognak.

Az iskolában folyó szakmai munka eredményességét mutatják a **versenyeredmények** is. Akkreditált kiváló tehetségpontként számos városi, megyei, régiós és országos eredményt tudhatunk magunkénak, erről részletesebben a helyzetelemzésben írtam. Különösen büszkék vagyunk azokra az eredményekre, amikor olyan iskolák tanulóival mérkőznek meg diákjaink, amelyekben már az iskolába kerülésükkor kiválogatódnak a gyerekek, hiszen nálunk ilyen szűrés nincs. Valljuk, hogy minden gyermek tehetséges valamiben, a mi dolgunk, hogy ezt a tehetséget segítsük érvényre jutni, kibontakoztatni. Ennek érdekében továbbra is szervezünk versenyeket, illetve felkészítjük tanulóinkat az iskolán kívüli megmérettetésekre.

A **lemorzsolódási mutatók** is fontos jelzőszámok egy iskola teljesítményében. Természetesen ezt jelentősen befolyásolja, hogy milyen az intézmény beiskolázási körzete, milyen a HH és HHH tanulók aránya, hiszen az érintett gyermekek szinte kizárólag rossz szociális környezetből jönnek. Szerencsére a lemorzsolódás a mi intézményünkben alacsony, de ezt a témakört nem lehet pusztán statisztikai adatként kezelni. Minden esetben, amikor egy gyermek igazolatlan vagy magas óraszámú hiányzásáról, bukásáról, vagy a tanköteles kor eléréséig el nem végzett általános iskolai tanulmányairól van szó, a lehető legtöbbet kell megtenni azért, hogy ez elkerülhető legyen. Ennek érdekében az őt tanító kollégák, a vezetőség, az iskolapszichológus, a fejlesztő pedagógus és gyakran a családsegítő együttműködésére van szükség, hogy lehetőség szerint megakadályozzuk a negatív folyamatot. Továbbra is kiemelt területként kívánom kezelni a szociális esélyegyenlőséget éppúgy, mint a tanulási nehézségekből vagy a sajátos nevelési igényből származó hátrányok enyhítését.

3.3. Célok és feladatok az alapfokú művészetoktatás területén

Az iskola arculatát meghatározó művészeti képzés célja egyrészt a művészetet szerető, abban jártas, esetleg hobbi-szinten azt művelő polgárok nevelése, másrészt a különböző művészeti ágakban tehetséges gyerekek kiválogatódása, a művészi pálya alapjainak megteremtése. Egyes kutatások a kilencvenes években arra a következtetésre jutottak, hogy az életben való „beválásunk” csak 20%-ban múlik azon, amit az iskolában megtanultunk. Nyolcvan százalékban az EQ, vagyis az érzelmi intelligencia dönti el, hogy

önmagunkkal békében tudunk-e élni, s hogy jobb – rosszabb kompromisszumokat tudunk-e kötni családukkal, munkahelyi kollégáinkkal, barátainkkal, szűkebb és tágabb környezetünkkel. Az érzelmi intelligencia fejlődését szolgálja a gyermek fejlődése során a szabad játék, a mese, a sokféle művészeti tevékenység. Howard Gardner, a Harvard professzora egy tanulmányában azt kérdezi a kormányoktól, ha egyszer tudják, hogy az iskolában a művészeti tevékenység a legfontosabb, mert abban fejlődik a gyermek, akkor vajon miért tömjük meg tanítványaink fejét újra és újra feledésre ítélt tudnivalókkal. Hasonló nézeteket vallott ezzel kapcsolatban Kodály Zoltán, amikor megszervezte a magyarországi ének-zenei általános iskolákat. Fontos, hogy művészetközvetítő nőjének föl a gyerekek, mert ez döntő lesz egész további életük, személyiségük kibontakoztatása szempontjából.

Iskolánkban a művészetoktatás minden gyerek számára elérhető, biztatjuk is a tanulóinkat és szüleiket, hogy válasszanak valamilyen művészeti ágat. A továbbiakban is szeretném fenntartani a kialakult hagyományt, hogy évente minden osztály tart osztályhangversenyt. A hangszeres tanszakokon félévkor és év végén, táncművészetben év végén vizsgálóadás keretében mutatják meg tudásukat a gyerekek. A festészetben tanulók félévente kiállítják alkotásaikat, a színjátékos diákok gyakran vállalnak szerepet az iskolai ünnepeken.

Az online oktatás a hangszeres képzésben, a művészetoktatás egyéb ágain viszonylag megoldott, de azokat a területeket, ahol közösségi jelenlétre van szükség (kiemelten a zenekar és az énekkar!), jelentős hátránnyal sújtotta. Míg a korábbi években a zenekarunk régiós versenyen első díjat nyert, és sok szép iskolán kívüli szerepléssel öregbítette a Fazekas jó hírnevét, Múzsza Díjat nyert kórusunk pedig nemzetközi szinten is szépen szerepelt, a járvány miatti intézkedések hatására ez a munka visszaszorult, és csak egyéni szinten működik. A következő időszak egyik fő feladata lesz ezt a jó hagyományt újjáéleszteni, a gyermekeket motiválni, hogy a zenei élet e fontos része újra erőre kapjon.

3.4. Humánerőforrás

Mint a vezetői programom elején említettem, az intézmény dolgozóinak szemszögéből a biztonságos, jó légkörű munkahelyi környezet a fontos. Úgy gondolom, mindenki színvonalasabb szakmai munkára képes, ha a munkahelyi légkör motiváló, a teljesítményt elvárják és elismerik. Ugyanakkor fontos a rendszeres ellenőrzés, a teljesítmény mérése,

a folyamatos visszajelzés. Az ellenőrzési folyamat szabályozását dokumentumaink tartalmazzák, ennek következetes betartását fontosnak tartom. Az intézményben működő belső ellenőrzési csoport irányításával a jogszabályi előírás szerint folynak a pedagógus önértékelések, ennek hatékony működését továbbra szorgalmazni fogom. Az intézményi önértékelés elkészült, erre épült a tanfelügyeleti eljárás.

„A rendszernek jutalmaznia kell a kiválóságot, és bátorítani kell az innovációt és elkötelezettséget. Egy olyan rendszerre van szükségünk, ahol a szakmai munka körülményei rendszeresen ellenőrizhetők és változtathatók, amennyiben a körülmények változnak” (Dr. Galbraith, Scottish Executive)

Szakos ellátottságunk 100%-os, ezt a továbbiakban is szeretnénk megőrizni. Tantestületünk több tagja a közeljövőben eléri a nyugdíjkorhatárt, céloim, hogy jól felkészült, fiatal kollégák vegyék át a stafétabotot. Fontos, hogy a fiatalok támaszkodjanak az idősebb pedagógusok tapasztalataira, ugyanakkor friss lendületet, új ötleteket, kreativitást hozzanak a munkába. Szorgalmazom, hogy a pedagógus továbbképzések során elsajátított új módszertanok belső tudásmegosztással az iskola egészében gyakorlattá váljanak. A kompetencia típusú feladatok és órák számát (nem csak magyar és matematika tantárgyból!) növelni kell, az erre irányuló képzéseket támogatom.

A digitális oktatásra való áttérés nehézségeinek tanulsága, hogy informatikai jellegű szakmai anyag elsajátítására is szükség van. Tovább kell fejlesztenünk az IKT használatát, nemcsak az ilyen rendkívüli helyzetekben, mint az online oktatás, hanem a hagyományos, jelenléti oktatás során is. Szükség van az interaktív és multimédiás alkalmazások használatának bővítésére, az IKT alkalmazásában rejlő lehetőségek megismerésére és kihasználására, az e-learning jellegű oktatási anyagok megismerésére.

3.5. Tárgyi feltételek

Iskolánk épülete jó állapotú, a szükséges karbantartást, állagmegőrzést rendszeresen elvégezzük. A tanulólétszám, illetve a művészetoktatásban részt vevő gyermekek számának növekedésével azonban helyszűkében lettünk, az egyik ebédlőnket osztályteremként is kénytelenek vagyunk használni. Szaktantermeink is osztálytermekké alakultak, így szükség lenne az épület bővítésére. Hangversenytermünk két korábbi osztályteremből lett kialakítva még a felújítás idején, ez azonban a megnövekedett iskolaközösség számára ugyancsak kicsi. Szeretnénk elérni egy olyan ebédlő építését, amely egyúttal közösségi térként, előadóteremként is működhet. Helyhiány miatt

ugyancsak nehézséget okoz a mindennapos testnevelés megoldása, a bővítés ebben is előrelépést jelenthetne.